

2016-02-19

Socialdepartementet
Enheten för familj och sociala tjänster
115 76 STOCKHOLM

Betänkande Ds 2015:56 Ökad tillgänglighet till Sprututbytesverksamheter i Sverige

Inspektionen för vård och omsorg, IVO, tillstyrker förslaget med de synpunkter som lämnas nedan.

I de delar förslaget innebär narkotikapolitiska ställningstaganden avstår IVO från att yttra sig.

Avsnitt 4.1 Sprututbyte bör vara tillgängligt i hela Sverige där behov finns

Förslaget innebär ett utökat tillsynsansvar men IVO bedömer att detta inte kommer att innebära någon väsentligt ändrad arbetsbelastning avseende tillståndsprovning och tillsyn.

Avsnitt 4.2 Kravet på gemensam ansökan mellan landsting och kommun tas bort

IVO ser att det kan finnas fördelar med att hantera sprututbytet som en smittskyddsfråga, precis som andra liknande frågor, inom landstingen. Samma grundläggande regler som gäller för övriga preventiva åtgärder inom landstingen kan även omfatta sprututbytesverksamheter.

Avsnitt 4.3 Samråd mellan landsting och kommuner fortsatt viktigt för att brukaren och patienten ska stå i fokus

Förslaget har betydelse för tillståndsprovningen. Det har en avgörande betydelse att kunna beakta tillgången till abstinensbehandling, vård, behandling och eftervård vid tillståndsprovningen. Det är först när det är möjligt att göra en korrekt bedömning av dessa samlade resurser som tillstånd kan beviljas.

Avsnitt 4.4 Bosättningskravet kvarstår för att underlätta vård- och behandlingskedjan

Det har, som framförts ovan, en avgörande betydelse att kunna beakta tillgången till abstinensbehandling, vård, behandling och eftervård vid tillståndsprovningen. Det är först när det är möjligt att göra en korrekt bedömning av dessa samlade resurser som tillstånd kan beviljas. Därför är också bosättningskravet en absolut nödvändig förutsättning vid tillståndsprovningen.

Avsnitt 4.6 Uppföljning av förändrad lagstiftning

Uppdraget tydliggör att en samverkan krävs mellan de olika tillsynsmyndigheterna vid uppföljningen av en förändrad lagstiftning. IVO konstaterar att det i princip inte innebär någon utökning av tillsynsmyndigheternas uppdrag.

Övriga synpunkter

IVO kan konstatera att det inte är nödvändigt att kräva in en helt ny och komplett ansökan vid en ansökan om förlängt tillstånd för att bedriva sprututbytesverksamhet. Ett förenklat förfarande, med begränsat dokumentationsunderlag, skulle kunna utgöra beslutsunderlag för att bevilja ett förlängt tillstånd. En sådan åtgärd skulle medföra effektivitetsvinster. En ny fullständig ansökan ska dock alltid göras om det tillkommit något förhållande som innebär en väsentlig förändring av verksamheten som kan påverka verksamhetens kvalitet och säkerhet. Mot denna bakgrund föreslår IVO att lagen kompletteras med ett förtydligande som innebär att en ansökan om förlängt tillstånd kan ske genom ett förenklat förfarande.

I detta ärende har generaldirektören Gunilla Hult Backlund beslutat. I den slutliga handläggningen har tf. avdelningschefen Anna Sundberg, avdelningschefen Patric Winther och avdelningschefen Thomas Mehralizade deltagit. Juristen Therese Larsson har varit föredragande.

Gunilla Hult Backlund

Therese Larsson